

246965

การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการนิตยภัตสังฆบทเมื่อแพ้ตูลง

พิชานู ชูมแก้ว

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาดัษฎรามค้ำแหง
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา 2554

การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการผลิตข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุง

พิชาญ ชูแก้ว

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา 2554

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

AN EFFICIENCY ANALYSIS OF THE PRODUCTION OF
MUEANG PHATTHALUNG SANG YOD RICE

PICHAN CHUKAEO

A THESIS PRESENTED TO RAMKHAMHAENG UNIVERSITY
IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ECONOMICS

2011

COPYRIGHTED BY RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการผลิตข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุง

ชื่อผู้เขียน นายพิชาญ ชูแก้ว

สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ดี ไทยานันท์

ประธานกรรมการ

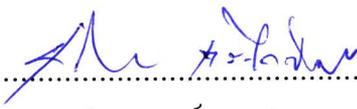
รองศาสตราจารย์สุกัญญา ตันชนวัฒน์

รองศาสตราจารย์อัมรินทร์ พงศ์ นัตราคม

มหาวิทยาลัยรามคำแหงอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมล พุพิพิช)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์เอกสิทธิ์ เตชะโกศิวัฒน์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ดี ไทยานันท์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุกัญญา ตันชนวัฒน์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์อัมรินทร์ พงศ์ นัตราคม)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ไกรสร คีอประโคน)

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการผลิตข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุง

ชื่อผู้เขียน นายพิชาญ ชูแก้ว

ชื่อปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา 2554

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์อติ ไทยานันท์ ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์สุกัญญา ตันธนวัฒน์
3. รองศาสตราจารย์อัมภินพวงศ์ นัตราคม

246365

การศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการผลิตข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุงในครั้งนี้ โดยใช้ข้อมูลในปีการเพาะปลูก 2552/53 รวมถึงการศึกษาดัชนีทุนและผลตอบแทนจากการผลิตข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุง ซึ่งได้ข้อมูลจากการออกแบบสอบถามเกษตรกรผู้ปลูกข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุงจำนวน 77 ตัวอย่างใน 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองพัทลุง อำเภอเขาชัยสน อำเภอปากพะยูน อำเภอป่าบอน และอำเภอควนขนุน

ผลการศึกษาประสิทธิภาพการผลิตของเกษตรกรผู้ผลิตข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุง พบว่า ประสิทธิภาพเชิงเทคนิคเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 84.81 จากการทดสอบ Likelihood Ratio Test พบว่า ประสิทธิภาพการผลิตของเกษตรกรผู้ผลิตข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุง โดยรวมมีประสิทธิภาพในการผลิตข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุง

การวิเคราะห์สมการการผลิต พบว่า ปัจจัยการผลิตที่สามารถอธิบายผลผลิตข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุง ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 คือ ที่ดิน (L) การกำจัดวัชพืช (P) และปัจจัยทางธรรมชาติ คือ ปัญหาน้ำท่วมจนข้าวได้รับความเสียหาย (D₁) ส่วนปัจจัยการผลิตที่สามารถอธิบายผลผลิตข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุง ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 คือ ผลรวมของปริมาณธาตุอาหารหลักที่ได้รับจากปุ๋ยเคมี (F)

246365

การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุง พบว่า ต้นทุนการผลิตข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุงต่อไร่เท่ากับ 3,372.84 บาท เมื่อพิจารณาผลตอบแทนจากการผลิตข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุง พบว่า มีรายได้เฉลี่ยเท่ากับ 6,576.96 บาทต่อไร่ และมีกำไรสุทธิเฉลี่ยเท่ากับ 3,204.12 บาทต่อไร่

likelihood ratio test, the researcher found that the production efficiency of these agriculturalists in an overall picture was found to evince production efficiency in the production of the rice under consideration.

Production equation analysis showed that the factors of production that were explanatory of the output of Mueang Phatthalung *Sang Yod* rice at the statistically significant level of reliability of 99 percent were land (A), elimination of weeds (P), and natural factors, i.e., floods that damaged rice (D_1). Factors of production that were explanatory of the output of rice at the statistically significant level of reliability of 95 percent were human labor used in cultivation (N) and watering (D_0). The factor of production that could explain the output of the rice at the statistically significant level of reliability of 90 percent was the total quantity of major food minerals received from chemical fertilizers (F).

An analysis of the cost of production of the rice under study found that the cost of production of the rice per *rai* was equal to 3,372.84 baht. When considering the returns from the production of the rice, it was found that an average income was equal to 6,576.96 baht per *rai*, while average net profit was equal to 3,204.12 baht per *rai*.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ด้วยความกรุณาจากระองศาสตราจารย์อติ ไทยานันท์ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์สุกัญญา ดันชนวัฒน์ และ รองศาสตราจารย์อัมภินพวงศ์ ฉัตราคม กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตลอดจน รองศาสตราจารย์ฉวีล นิลใบ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ พร้อมทั้ง ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ด้วยความเอาใจใส่มาโดยตลอด วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึง สำเร็จลงได้อย่างสมบูรณ์ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณเกษตรกรทุกท่านที่เสียเวลาตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ เจ้าหน้าที่ จากศูนย์วิจัยข้าวพัทลุงทุกท่าน โดยเฉพาะพี่สำเร็จ แซ่ตัน ตลอดจนเจ้าหน้าที่เกษตร จังหวัดพัทลุง เจ้าหน้าที่ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพัทลุง เจ้าหน้าที่พาณิชย์จังหวัดพัทลุง เจ้าหน้าที่ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 9 ที่คอยให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการทำ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา ที่อุตสาหะให้กำลังใจและคอยช่วยเหลือด้านการเงิน ตลอดการศึกษา ตลอดจนน้องชายคนเล็กของข้าพเจ้าที่ทำหน้าที่เป็นพนักงานขับรถใน การออกสำรวจด้วยแบบสอบถาม โดยไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย ขอขอบคุณกำลังใจ จากพี่ตัง น้องเล็ก กิตต์ จอย อีฟ และพี่ ๆ ฝ่ายปฏิบัติการสินเชื่อ และฝ่ายสอบทานสินเชื่อ ธนาคารกรุงศรีอยุธยาที่ห่วงใยและคอยบ่นซึ่งเป็นแรงผลักดันและส่งผลให้วิทยานิพนธ์ ฉบับนี้เสร็จเร็วยิ่งขึ้น และขอขอบคุณน้องจุ่มเป็นอย่างมากที่คอยเป็นกำลังใจตลอดเวลา

สุดท้ายขอขอบคุณมหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะเศรษฐศาสตร์ คณาจารย์ ตลอดจนเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัย ที่ให้โอกาสทางการศึกษาในคณะเศรษฐศาสตร์ตั้งแต่ การศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งถ้าหากไม่มีมหาวิทยาลัยรามคำแหงและคณะเศรษฐศาสตร์ ข้าพเจ้าคงไม่มีวันนี้ และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ห้องสมุดของคณะเศรษฐศาสตร์ ที่คอยให้ ความช่วยเหลือในด้านการค้นคว้าหาข้อมูลด้วยความเต็มใจยิ่ง

พิชาญ ชูแก้ว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(4)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(6)
กิตติกรรมประกาศ.....	(8)
สารบัญตาราง	(11)
สารบัญภาพประกอบ.....	(14)
บทที่	
1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	7
สมมติฐานของการศึกษา.....	8
ขอบเขตของการศึกษา	8
วิธีการศึกษา.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
2 แนวคิดทางทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	12
แนวคิดทางทฤษฎี	12
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	20
3 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุง	25
ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดพัทลุง	25
สถานภาพทางเศรษฐกิจ.....	35
ข้าวพันธุ์สังข์หยดพัทลุง	39
การปลูกและดูแลรักษาข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุง	42
ข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุง	44

บทที่	หน้า
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา.....	45
การปลูกข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุง.....	48
4 วิธีการศึกษาและผลการศึกษา.....	61
วิธีการศึกษา.....	61
ผลการศึกษา	64
5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ.....	72
สรุปผลการศึกษา.....	72
ข้อเสนอแนะ.....	73
ภาคผนวก	
ก แบบสอบถาม.....	75
ข ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์.....	85
ค ผลการศึกษา.....	92
บรรณานุกรม.....	102
ประวัติผู้เขียน	104

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 พื้นที่การปลูกข้าวนาปีและนาปรังในจังหวัดพัทลุง	1
2 จำนวนเกษตรกรที่ขอจดทะเบียนผู้ผลิตข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุงใน ปีการเพาะปลูก 2549/50	4
3 พื้นที่ปลูกข้าวสังข์หยดพัทลุงในปีการเพาะปลูก 2549/50-2551/52	4
4 ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ข้าวสังข์หยดพัทลุงตั้งแต่ปีการเพาะปลูก 2547/48- 2550/51	5
5 ข้อแตกต่างระหว่างข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุงกับข้าวสังข์หยดพัทลุง	7
6 ร้อยละของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) จำแนกตามสาขา เศรษฐกิจ ปี พ.ศ. 2549 (ที่สำคัญ)	36
7 คุณค่าทางโภชนาการข้าวพันธุ์สังข์หยดพัทลุงเปรียบเทียบกับข้าวพันธุ์- เล็บนกปัตตานีและพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105	41
8 ผู้ลงทะเบียนผลิตข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุงปีการเพาะปลูก 2552/53	45
9 จำนวนเกษตรกรตัวอย่างผู้ปลูกข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุงในท้องที่ทำ การศึกษาในแต่ละอำเภอ	46
10 อายุเกษตรกรตัวอย่างผู้ปลูกข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุงในท้องที่ทำการศึกษา..	47
11 ระดับการศึกษาของเกษตรกรตัวอย่างผู้ปลูกข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุงใน ท้องที่ทำการศึกษา	47
12 ประสบการณ์ของเกษตรกรตัวอย่างผู้ปลูกข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุงใน ท้องที่ทำการศึกษา	48
13 เดือนที่เริ่มทำการเพาะปลูกข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุงและจำนวนเกษตรกร ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา	49
14 วิธีการเพาะปลูกข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุงและจำนวนเกษตรกรตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษา	50

ตาราง	หน้า
15 การปลูกซ่อมแซมข้าวสัจจะหยกเมืองพัทลุงและจำนวนเกษตรกรตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษา	50
16 การกำจัดวัชพืชและจำนวนเกษตรกรตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา.....	51
17 วิธีการกำจัดวัชพืชและจำนวนเกษตรกรตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา	51
18 สาเหตุของการไม่ใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชและจำนวนเกษตรกรตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษา.....	52
19 ผู้แนะนำสารเคมีกำจัดวัชพืชและจำนวนเกษตรกรตัวอย่างที่ใช้ใน การศึกษา.....	52
20 จำนวนเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างที่พบปัญหาศัตรูพืชแต่ละประเภทที่ใช้ใน การศึกษา.....	53
21 จำนวนเกษตรกรตัวอย่างในกลุ่มตัวอย่างที่เลือกใช้วิธีกำจัดศัตรูพืชใน แต่ละวิธีประสบปัญหาการทำลายของศัตรูพืช	54
22 จำนวนเกษตรกรในกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับคำแนะนำในการใช้สารเคมีกำจัด วัชพืช	54
23 จำนวนเกษตรกรในกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในแต่ละ เหตุผล.....	54
24 จำนวนเกษตรกรในกลุ่มตัวอย่างที่เลือกการใส่ปุ๋ยแต่ละวิธี.....	56
25 จำนวนเกษตรกรในกลุ่มตัวอย่างที่ใส่ปุ๋ยหมักอินทรีย์	56
26 จำนวนเกษตรกรในกลุ่มตัวอย่างที่ใส่ปุ๋ยเคมีในแต่ละวิธี	56
27 จำนวนเกษตรกรในกลุ่มตัวอย่างที่ซื้อปุ๋ยเคมีในแต่ละแหล่ง	57
28 จำนวนเกษตรกรตัวอย่างที่ได้รับคำแนะนำการใส่ปุ๋ยเคมีในแต่ละช่องทาง...	57
29 จำนวนเกษตรกรในกลุ่มตัวอย่างที่ใช้แหล่งน้ำจากแหล่งต่าง ๆ	58
30 จำนวนเกษตรกรในกลุ่มตัวอย่างที่ตัดข้าวปนในแปลงนา	58
31 จำนวนเกษตรกรในกลุ่มตัวอย่างที่เก็บเกี่ยวในเดือนมกราคมและ เดือนกุมภาพันธ์	59

ตาราง	หน้า
32 จำนวนเกษตรกรในกลุ่มตัวอย่างที่เก็บเกี่ยวในแต่ละวิธี	59
33 จำนวนเกษตรกรในกลุ่มตัวอย่างที่เลือกวิธีจำหน่าย ณ แปลงนา.....	59
34 จำนวนเกษตรกรในกลุ่มตัวอย่างที่เลือกแหล่งจำหน่ายในแต่ละแหล่ง.....	60
35 ต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุงปีการเพาะปลูก 2552/53.....	71
36 ผลผลิตข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุงและปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ที่นำมาศึกษา.....	86
37 ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการผลิตข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุงที่นำ มาศึกษา	89
38 ผลการประมาณค่าด้วยวิธีกำลังสองน้อยสุดและผลการประมาณค่าด้วย วิธีความน่าจะเป็นสูงสุดภายใต้เงื่อนไขความไม่มีประสิทธิภาพอยู่ใน แบบจำลอง.....	93
39 ค่าประสิทธิภาพของเกษตรกรผู้ผลิตข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุงแต่ละราย	94
40 ผลการประมาณค่าด้วยวิธีกำลังสองน้อยสุดและผลการประมาณค่าด้วย วิธีความน่าจะเป็นสูงสุด	97
41 ค่าประสิทธิภาพของเกษตรกรผู้ผลิตข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุงแต่ละราย	98
42 ผลการประมาณด้วยโปรแกรม EVIEWS	101

สารบัญภาพประกอบ

ภาพ	หน้า
1 ประสิทธิภาพเชิงเทคนิคและประสิทธิภาพเชิงราคา.....	14
2 เส้นพรมแดนการผลิต.....	15
3 แผนที่จังหวัดพัทลุง	26